

Druk nr 1672

Warszawa, 22 stycznia 2009 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Nadzwyczajna „Przyjazne
Państwo” do spraw związanych
z ograniczaniem biurokracji
NPP-020-100-2009

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Nadzwyczajna „Przyjazne Państwo” do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks pracy.

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Wiesław Woda .

Przewodniczący Komisji

(-) Mirosław Sekuła

USTAWA
z dnia 2009 r.
o zmianie ustawy – Kodeks pracy

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 207¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pracodawca jest obowiązany przekazywać pracownikom informacje o:

- 1) zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących w zakładzie pracy, na poszczególnych stanowiskach pracy i przy wykonywanych pracach, w tym o zasadach postępowania w przypadku awarii i innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu pracowników,
- 2) działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń, o których mowa w pkt 1,
- 3) pracownikach wyznaczonych do:
 - a) udzielania pierwszej pomocy,
 - b) wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.”;

2) art. 209¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 209¹. § 1. Pracodawca jest obowiązany:

- 1) zapewnić środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, gaszenia pożaru i ewakuacji pracowników,
- 2) wyznaczyć pracowników do:
 - a) udzielania pierwszej pomocy,
 - b) wykonywania czynności w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników,
- 3) zapewnić łączność ze służbami zewnętrznymi wyspecjalizowanymi w szczególności w zakresie udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, ratownictwa medycznego oraz ochrony przeciwpożarowej.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672 oraz z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654.

§ 2. Działania, o których mowa w § 1, powinny być dostosowane do rodzaju i zakresu prowadzonej działalności, liczby zatrudnionych pracowników i innych osób przebywających na terenie zakładu pracy oraz rodzaju i poziomu występujących zagrożeń.

§ 3. Liczba pracowników, o których mowa w § 1 pkt 2, ich szkolenie oraz wyposażenie powinny uwzględniać rodzaj i poziom występujących zagrożeń.”;

3) w art. 237^{11a} § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) tworzenia służby bhp lub powierzania wykonywania zadań tej służby innym osobom oraz wyznaczania pracowników do udzielania pierwszej pomocy, a także wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników,”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz. U. Nr 223, poz. 1460) wdraża do prawa polskiego niektóre nie w pełni wdrożone postanowienia m.in. dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 183 z 29.06.1989, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 349).

W projekcie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy proponuje się wprowadzić zmiany w art. 209¹ § 1 pkt 2 lit. b) Kodeksu pracy polegające na zastąpieniu sformułowania „wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników” fragmentem w brzmieniu „wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników” oraz usunięciu odesłania do przepisów o ochronie przeciwpożarowej.

Równocześnie, w konsekwencji zmiany zaproponowanej w art. 209¹ § 1 pkt 2 lit. b), należy wprowadzić zmianę w przepisie art. 207¹ § 1 pkt 3 lit. b), z którego powinien wynikać obowiązek dla pracodawcy przekazywania pracownikom informacji o pracownikach wyznaczonych do „wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników”.

Dokonanie powyższych zmian w przepisach Kodeksu pracy spowoduje, że nie będą przywoływane przepisy o ochronie przeciwpożarowej, a tym samym zostanie zniesiony obowiązek posiadania przez wyznaczonych pracowników specjalistycznych kwalifikacji z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Pracownicy wyznaczeni do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników będą posiadali ukończone szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, w myśl z art. 237³ § 2 Kodeksu pracy, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860, z późn. zm.), w którym w ramowych programach szkolenia uwzględniona jest także problematyka dotycząca ochrony przeciwpożarowej.

Zaproponowane zmiany spowodują, iż pracodawcy nie będą ponosili dodatkowych kosztów w związku z wyznaczeniem pracowników.

Wprowadzenie w życie projektowanej nowelizacji nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu państwa oraz dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 2 lutego 2009 r.

BAS-WAL-199/09

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna o zgodności komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy
– Kodeks pracy (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Wiesław Woda) z
prawem Unii Europejskiej**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy przewiduje nowelizację trzech przepisów – art. 207¹, art. 209¹ i art. 237^{11a} Kodeksu pracy.

Art. 207¹ i art. 209¹ zostały dodane do Kodeksu pracy, a przepis art. 237^{11a} został zmieniony, z dniem 18 stycznia 2009 r., ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr 223, poz. 1460), która – zgodnie z przypisem 1 – m.in. wdraża postanowienia dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 183 z 29.06.1989, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 349; dalej: dyrektywa 89/391/EWG).

Przepis art. 207¹ Kodeksu pracy zobowiązuje pracodawców do przekazywania pracownikom szeregu informacji z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Przepis art. 209¹ Kodeksu pracy nakłada na pracodawców obowiązki w zakresie zapewnienia środków niezbędnych do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, gaszenia pożaru i ewakuacji pracowników oraz wyznaczenia pracowników do udzielania pierwszej pomocy, wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników, zapewnienia łączności ze służbami zewnętrznymi wyspecjalizowanymi w zakresie udzielania pierwszej pomocy, ratownictwa medycznego oraz ochrony przeciwpożarowej.

Przepis art. 237^{11a} Kodeksu pracy nakłada na pracodawcę obowiązek konsultowania z pracownikami lub ich przedstawicielami wszystkich działań związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy.

Opiniowany projekt ustawy ma na celu wprowadzenie obowiązku pracodawców wyznaczania pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów, zamiast – jak to jest obecnie – do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Konsekwencją tej zmiany jest odpowiednie dostosowanie przepisów nakładających na pracodawców obowiązki informacyjne i konsultacyjne.

Ponadto projekt przewiduje zlikwidowanie odesłania do przepisów o ochronie przeciwpożarowej. Istniejące w obowiązującym przepisie odesłanie interpretowane jest jako obowiązek przeprowadzania nadmiernych szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej, co powoduje dodatkowe koszty.

Ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Przepis art. 207¹ Kodeksu pracy stanowi implementację dyrektywy 89/391/EWG. Zgodnie z art. 10 dyrektywy 89/391/EWG pracodawca powinien podjąć odpowiednie środki, tak aby pracownicy lub ich przedstawiciele w przedsiębiorstwie lub zakładzie otrzymali, zgodnie z prawodawstwem krajowym lub przyjętymi procedurami, zważywszy wielkość przedsiębiorstwa lub firmy, niezbędne informacje dotyczące:

- zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia oraz rodzaju podejmowanych przedsięwzięć ochronnych i zapobiegawczych oraz działań odnoszących się zarówno do przedsiębiorstwa lub zakładu w całości, jak i stanowiska roboczego lub pracy.

Przedsięwzięcia te powinny być realizowane zgodnie z art. 8 ust. 2 dyrektywy.

Przepis art. 209¹ Kodeksu pracy również stanowi implementację dyrektywy 89/391/EWG. Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 dyrektywy 89/391/EWG, pracodawca powinien:

- przedsięwziąć odpowiednie środki celem zapewnienia pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, możliwości zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników, stosownie do rodzaju prowadzonej działalności i wielkości przedsiębiorstwa lub firmy;
- zapewnić niezbędny kontakt z zewnętrznymi zespołami świadczącymi usługi, w szczególności w odniesieniu do zagadnień pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, pogotowia ratunkowego, czynności ratowniczych i zwalczania pożarów.

Pracodawca powinien desygnować, celem zabezpieczenia działalności związanej z udzielaniem pierwszej pomocy, zwalczaniem pożarów i ewakuacją pracowników, powinien także desygnować niezbędnych pracowników, przeznaczonych do spełniania tych zadań. Liczba tych pracowników, ich szkolenie oraz wyposażenie powinny uwzględniać wielkość i rodzaj zagrożeń występujących w przedsiębiorstwie lub zakładzie.

Przepis art. 237^{11a} Kodeksu pracy stanowi implementację dyrektywy 89/391/EWG. Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 dyrektywy 89/391/EWG pracodawca ma obowiązek konsultować się z pracownikami i ich przedstawicielami w sprawach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników podczas wykonywania ich obowiązków zawodowych. Konsultacje obejmują m.in. kwestie wyznaczania pracowników odpowiedzialnych za udzielanie pierwszej pomocy, zwalczanie pożarów i ewakuację pracowników.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Opiniowany projekt ustawy ma na celu nałożenie na pracodawców obowiązku wyznaczania pracownika odpowiedzialnego za zwalczanie pożarów, a nie za ochronę przeciwpożarową. Towarzyszą temu odpowiednie zmiany obowiązków informacyjnych i konsultacyjnych ciążyących na pracodawcach. Ponadto projekt znosi odesłanie do przepisów o ochronie przeciwpożarowej.

Proponowane rozwiązania dotyczące zastąpienia zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej zadaniami z zakresu zwalczania pożarów są zgodne z art. 8 ust. 1 i 2, art. 10 i art. 11 ust. 1 i 2 dyrektywy 89/391/EWG.

Proponowane rozwiązania polegające na zniesieniu odesłania do przepisów o ochronie przeciwpożarowej nie są sprzeczne z dyrektywą 89/391/EWG. Przepis art. 8 ust 2 dyrektywy 89/391/EWG stanowi jedynie, że szkolenie pracowników wyznaczonych do zabezpieczenia działalności związanej ze zwalczaniem pożarów powinno uwzględniać wielkość i rodzaj zagrożeń występujących w przedsiębiorstwie lub zakładzie.

IV. Konkluzje

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, w szczególności z art. 8 ust. 1 i 2, art. 10 i art. 11 ust. 1 i 2 dyrektywy 89/391/EWG.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 2 lutego 2009 r.

BAS-WAL-200/09

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
dotycząca możliwości uznania przedstawionego komisyjnego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy (przedstawiciel wnioskodawcy:
poseł Wiesław Woda) za projekt ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu

Stosownie do art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu, projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej jest projekt ustawy mającej na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy przewiduje nowelizację trzech przepisów – art. 207¹, art. 209¹ i art. 237^{11a} Kodeksu pracy.

Art. 207¹ i art. 209¹ zostały dodane do Kodeksu pracy, a przepis art. 237^{11a} został zmieniony, z dniem 18 stycznia 2009 r., ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr 223, poz. 1460), która – zgodnie z przypisem 1 – m.in. wdraża postanowienia dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 183 z 29.06.1989, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 349; dalej: dyrektywa 89/391/EWG).

Opiniowany projekt ustawy ma na celu wprowadzenie obowiązku pracodawców wyznaczania pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów, zamiast – jak to jest obecnie – do wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Konsekwencją tej zmiany jest odpowiednie dostosowanie przepisów nakładających na pracodawców obowiązki informacyjne i konsultacyjne.

Ponadto projekt przewiduje zlikwidowanie odesłania do przepisów o ochronie przeciwpożarowej. Istniejące w obowiązującym przepisie odesłanie interpretowane jest jako obowiązek przeprowadzania nadmiernych szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej, co powoduje dodatkowe koszty.

Ponieważ poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy ma na celu dokonanie zmian w przepisie art. 207¹, art. 209¹ i art. 237^{11a} Kodeksu pracy w zakresie, w jakim przepisy te wykonują prawo Unii Europejskiej,

można uznać projekt za projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski